

TAALSPRONG

Leesboek

Carola Peeters (projectleider)

Sanne Jennen

Laura Tonk

Met dank aan:

Aurita Arends, Jeannette Jacobs, Helena Kock, Hetwig Kuiperdal, Ryma van der Linden, Lieneke Loor, Jessica Maduro, Joyce Pereira, Merle Sint Jago-del Prado, Frans Teunissen, Ivy Thijzen, Mirella Wijngaarden en Merlynne Williams

Uitgegeven door

Afdeling Curriculumontwikkeling,
Directie Onderwijs Aruba

Opdrachtgever

Proyecto Scol Multilingual (PSML)

Illustraties

Anjo Mutsaars

Producent

IDEE nv, Wietske Dijkstra

ISBN: 978-99904-68-56-4

Copyright ©, Land Aruba

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een automatisch gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Thema 10

Dierenmanieren

Logeren op de boerderij: De dieren

Het is vakantie!

Dat schrijft Sam groot in zijn dagboek.

Sam heeft er erg naar uitgekeken.

Twee weken geen school, dat is fijn.

Nog fijner is dat Sam bij opa Tom mag gaan logeren.

Opa Tom is boer.

Hij woont en werkt op een boerderij.

Op de boerderij wonen koeien, varkens, paarden, kippen en nog veel meer dieren.

Sam is dol op dieren.

Hij gaat opa helpen bij het verzorgen van de dieren.

Hij heeft er zo veel zin in!

Snel stopt hij zijn dagboek in zijn tas, zodat hij het niet vergeet mee te nemen.

In het dagboek schrijft Sam iedere avond wat er die dag is gebeurd.

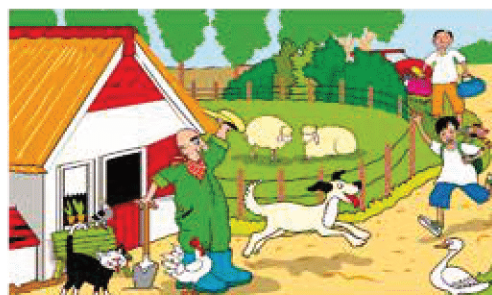
Sam weet zeker dat hij op de boerderij veel avonturen zal beleven en die wil hij allemaal opschrijven in zijn dagboek.

Nu snel gaan slapen Sam, dan is het zo morgen.

Les 1

Papa brengt Sam vandaag naar opa Tom.
 Opa Tom kan niet zomaar weg.
 Hij kan de dieren op de boerderij niet alleen laten.
 Als de auto het erf oprijdt, staat opa Tom al te wachten.
 Naast opa Tom zit zijn hond Fido.
 Fido is de liefste hond van de wereld.
 Als Sam uitstapt, rent hij meteen op Sam af.
 Sam aait en knuffelt de hond.
 Hij heeft iets lekkers voor Fido meegenomen, een bot.
 Fido kwispelt met zijn staart, pakt het bot en rent er snel mee weg.
 Dan rent Sam naar opa Tom.
 Opa krijgt ook een knuffel.
 'Ik ben zo blij dat je er bent Sam!
 Kom mee naar binnen,
 dan zet ik eerst een kopje thee.
 Daarna gaan we hallo zeggen
 tegen de dieren.'
 Dat vindt Sam een goed plan.
 Even later zwaaien opa en Sam papa uit.

'Nou Sam', zegt opa, 'ben je klaar om al je vrienden te zien?'
 Samen met opa lopen ze langs alle dieren.
 De paarden, de koeien, de konijnen, de varkens, de schapen, de
 geiten, de kippen, de duiven, de eenden en Minoes de poes.
 Alle dieren krijgen een aai van Sam of iets lekkers.
 De duiven zijn zo tam, ze eten brood uit Sams hand.

'Nu is er nog een dier dat je niet kent.
 Hij is nieuw op de boerderij.
 Het is een pauw.
 De pauw loopt op het erf.
 Daar is ie!
 Opa Tom wijst naar een grote vogel op het erf.
 De pauw heeft prachtige veren.
 Sam loopt naar de pauw toe en wil hem aaien.
 Maar dat wil de pauw niet.
 De pauw pikt Sam in zijn hand.
 'Au!', snel gaat Sam achter opa staan.
 'Die pauw is gemeen', zegt Sam.
 Opa lacht en legt uit: 'Die pauw is niet gewend aan mensen.
 Die pauw is niet tam zoals Fido.
 Die pauw is wild.
 Je kunt hem niet aaien.
 Misschien als je een tijdje hier bent en hij aan jou gewend is,
 maar voor nu .....blijf er maar uit de buurt.'
 's Avonds schrijft Sam in zijn dagboek.
 Hij schrijft over alle lieve tamme dieren en ook over de wilde pauw.
 Sam schrijft: Ik wil dat de pauw ook mijn vriend wordt.
 Ik ga de wilde pauw, tam maken!
 Maar hoe hij dat gaat doen ... dat weet Sam nog niet.
 Daar moet hij nog maar even een nachtje over slapen.

De pauw is niet tam, maar wild.
 Au! De pauw prikt in mijn hand.
 Ik durf de pauw niet te aaien.

au!

pauw

gauw

klauw

blauw

pauw

saus

kauwen

wenkbrauw

auto

snauwen

sauna

miauwen

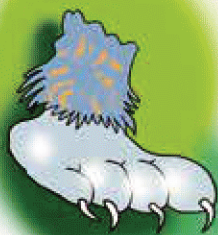
kauwen

kabeljauw

benauwd

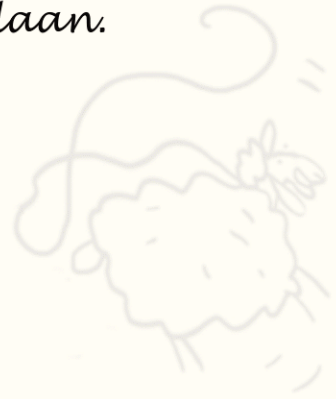
astronaut

applaus

Lief dagboek,

Vandaag was het een drukke dag.
Ik heb allemaal taakjes voor opa gedaan.
Ik heb de stal schoongemaakt.
Ik heb eitjes gehaald.
Ik moest ook de schapen van de stal
naar de wei brengen.
Dat was best moeilijk.
Een schaap is ontsnapt.
Maar ik kan heel hard rennen
en ik heb het schaap met een touw gevangen.
Nu staat zij weer braaf in de wei.
Ik ga gauw slapen.
Morgen gebeurt er vast weer iets spannends.

Les 5

Feest

Het is feest op de boerderij.

Knor het varken is vandaag jarig.

Hij wordt vijf jaar.

Alle dieren komen Knor een fijne verjaardag wensen.

Ze zingen op het erf een lied voor Knor.

De boerin heeft een heerlijke taart gebakken.

In de stal hangen slingers.

En Knor mag vandaag lekker lang in de modder liggen.

Dat doet Knor het liefste.

Hij vindt dit de mooiste dag van het jaar.

Les 6

De vrouw van de boer noemen we boerin.
 Het hek om de boerderij is gemaakt van hout.
 De geit zit met een touw vast aan de boom.

fout
 hout
 zout
 stout

goud
 koud
 oud
 ouder

vrouw
 touw
 mouw
 mouwen

gebouw
 bouwdoos
 buurvrouw
 houden

juffrouw
 beeldhouwer
 inhoud
 schouder

Ki ka kusje

Hi ha haan die is verliefd, o wee o,
op die lieve ki ka kip, o wee o.
Ki ka kip die weet het niet, o wee o,
dat hi ha haan haar heel graag ziet, o wee o.

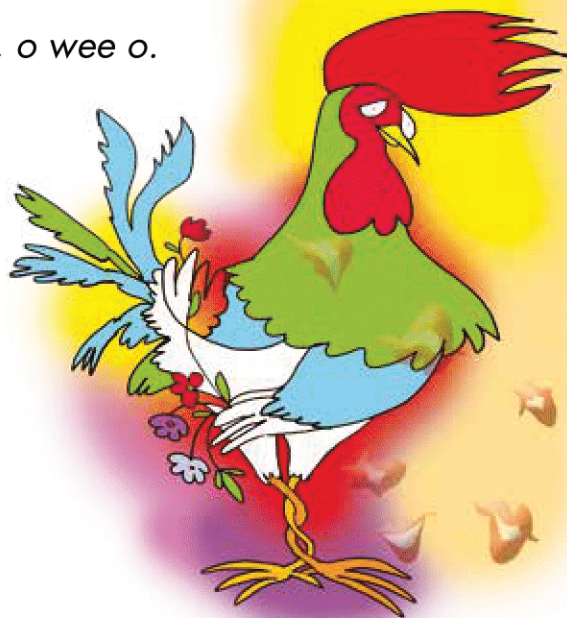
Hi ha haan doe niet zo stoer.
Iedereen die kan het zien,
jij hebt vlinders in je buik.
En wil je dan misschien...

Een piepklein ki ka kusje van ki ka,
ki ka kusje van ki ka,
ki ka kusje van ki ka, ki ka kip . (2x)

Dus laat eens zien hoe lief je bent, o wee o,
zoals ze jou nog niet goed kent, o wee o
En wil je graag die ene zoen, o wee o?
Dan moet je daar wel iets voor doen, o wee o.

Neem eens bloemen voor haar mee,
en zeg ik vind je lief.
Zing dat zij de mooiste is
of schrijf een liefdesbrief.

Voor een piepklein ki ka kusje van kika,
kika kusje van kika,
kika kusje van kika, kika kip. (2x)

Logeren op de boerderij: Beschuit met muisjes

'Wakker worden, Sam! Wakker worden.'

Het is nacht. Opa Tom staat naast het bed van Sam.

Sam doet zijn ogen open en weet meteen wat er aan de hand is.

Nellie krijgt een baby!

Nellie is het paard van opa Tom.

Sam wist dat het bijna ging gebeuren.

Nellie heeft een heel dikke buik.

Opa had gezegd dat Sam erbij mocht zijn,
ook als het midden in de nacht zou gebeuren.

En nu is het zover.

Snel trekt Sam zijn kleren aan en gaat met opa mee naar de stal.

Nellie, het paard is heel rustig. Ze ligt in de stal.

Opa Tom en Sam staan op een afstandje te kijken.

Het paard kan dit goed alleen, maar opa Tom wil toch in de buurt zijn
voor als het mis gaat en hij een handje moet helpen.

Sam moet moeite doen om zijn ogen open te houden.

Hij is zo moe, maar hij wil dit niet missen.

Opeens begint Nellie te bewegen.

Eerst komt het hoofd van het veulen eruit en dan opeens....

floep....ligt het veulen op de vloer van de stal.

Nellie begint haar baby meteen schoon te likken.

Dat vindt het veulen fijn. Sam kijkt zijn ogen uit.

Na 5 minuten wil het veulen al gaan staan.

Een beetje wankel, maar het lukt.

Als het veulen staat, gaat het meteen bij zijn moeder drinken.

Dit is het mooiste dat Sam ooit heeft meegemaakt.

Opa Tom bekijkt het veulen goed en vertelt dat het een jongen is.

'Morgen trakteer ik op beschuit met blauw en witte muisjes!', zegt opa.

Sam mag de naam voor het veulen bedenken.

Daar gaat hij eerst een nachtje over slapen.

Lief dagboek,

Vannacht is er een veulen geboren!

Nellie, het paard van opa Tom heeft een jong gekregen.

Eerst heeft Nellie het veulen schoongelikt.

Het veulen kon al snel op zijn eigen benen staan.

Hij heeft meteen bij zijn moeder gedronken.

Opa Tom zegt dat het goed gaat met het veulen
als die dat al allemaal zelf kan.

Ik mag van opa Tom een naam bedenken.

Dat is best moeilijk.

Het moet een jongensnaam zijn.

Logeren op de boerderij: Een cadeau voor Sam

Het is 12 uur 's nachts.

Alle dieren van de boerderij zijn bij elkaar gekomen in de stal.

Ze hebben gewacht totdat alle lichten in huis uit zijn en opa Tom naar bed is.

'Is iedereen er?', hinnikt het paard.

De dieren kijken om zich heen.

'Nee', knort het varken, 'de koe moet nog komen.

Ze staat in de wei achter de boerderij.

Dat kan dus nog wel even duren.'

'Toch gaan we beginnen', hinnikt het paard weer.

'Onze vriend Sam gaat bijna naar huis en we moeten nog een cadeau bedenken.'

Het is even stil in de stal. Een cadeau voor Sam, dat is best moeilijk.

'We weten dat Sam van dieren houdt', kakelt de kip.

'En van muziek', blaast het schaap.

Opeens begint iedereen door elkaar te praten.

De hond vindt dit en de poes denkt dat.

De muizen denken daar weer anders over.

Iedereen begint harder en harder te praten.

Het paard komt er met zijn gehinnik niet eens meer bovenuit.

Dan gaan opeens de staldeuren open.

'Zijn jullie al begonnen zonder mij?', loeit de koe.

'Het klinkt goed!' De dieren in de stal kijken haar verbaasd aan.

'Wat bedoel je?', knort het varken.

'Het lied dat jullie aan het oefenen zijn voor Sam', loeit de koe.

'Dat klinkt goed!' Alle dieren beginnen te lachen.

'Dat is een goed idee!', blaft de hond.

'We maken een lied!

Een lied gezongen door dieren!

Iedereen is het er mee eens.

Dat is een mooi cadeau voor Sam.

Gaan jullie maar snel oefenen!

Les 11

De hond ligt naast de plant.

De eend zwemt in de sloot.

Het paard staat in de stal.

hond
honden

wond
wonden

mast
masten

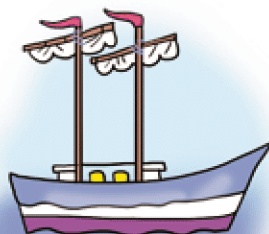
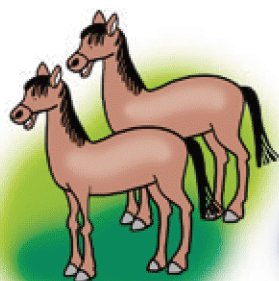
nest
nesten

land
landen

paard
paarden

plant
planten

kost
kosten

brood
broden

rood
rode

sloot
sloten

poot
poten

dood
doden

deed
deden

boot
boten

groot
grote

Lief dagboek,

Vannacht heb ik geen oog dicht gedaan.
De dieren maakten zoveel lawaai.
Eerst hoorde ik alleen het paard,
daarna alle dieren door elkaar.
Het ging zo uren door.

Vanmorgen was ik moe.
Toen ik op het erf liep,
sliep de hond nog in zijn hok.
Toen ik in de stal kwam,
had het paard ook zijn ogen nog dicht.
In de wei stond de koe te gapen.
Ik ben dus niet de enige die slecht geslapen heeft.

Lief dagboek,

Dit is mijn laatste nacht op de boerderij.

Morgen ga ik weer naar huis.

Ik ga opa en de dieren erg missen.

Opa heeft mij veel geleerd.

Een vis heeft schubben.

Een poes heeft snorharen.

Het kalf drinkt aan de uier van de koe.

De duif woont in een duiventil.

Het vrouwtje van een hond noem je teef.

Het jong van de kip noem je kuiken.

Ik weet nu ook wat ik later worden wil.

Weet jij het ook?

Herhalingsles 1

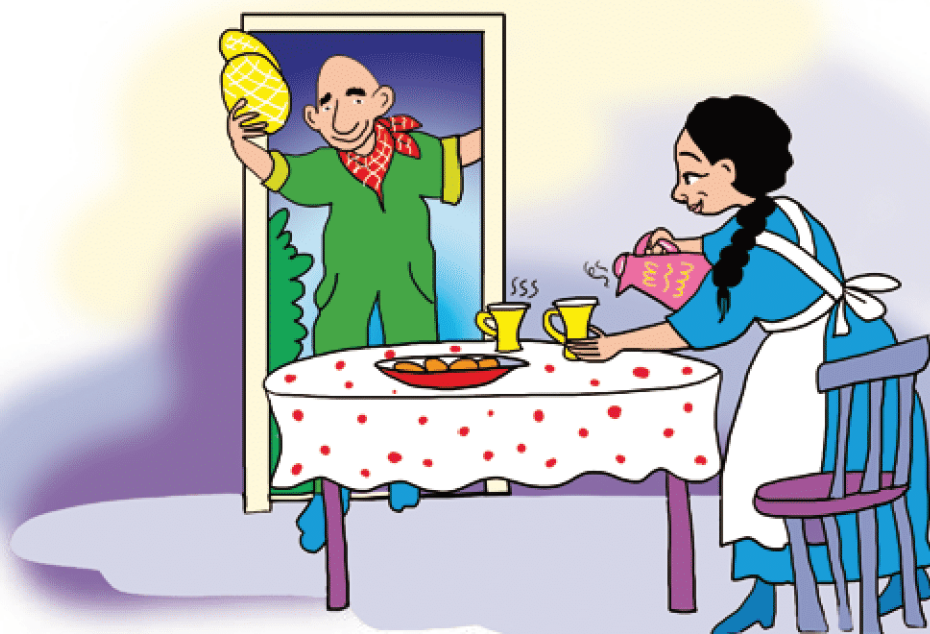
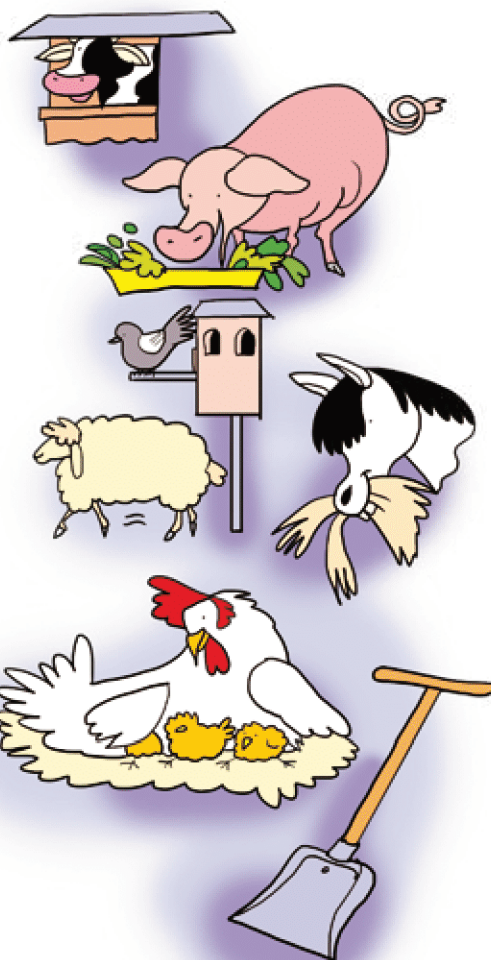
Avond op de boerderij

'Nu wordt het avond', zegt de boer.
Hij zet de koe op stal.
Het varken krijgt zijn varkensvoer.
Dat ruikt hij zeker al.

Hij brengt de schapen naar de kooi.
De duif vliegt naar de til.
Het paard krijgt nog een beetje hooi.
En dan wordt alles stil.

De kuikens slapen al een uur.
Heel dicht bij moederkloek.
Dan moet de schep nog naar de schuur,
daar achter in de hoek.

En pas als alles is gedaan.
Dan heeft de boer zijn zin.
Dan roept zijn vrouw: 'Kom binnen Daan,
want ik schenk koffie in!'

Herhalingsles 4

Koekjes

Het ruikt lekker op de boerderij.
 De boerin heeft koekjes gebakken.
 Het raam van de keuken staat open.
 Zelfs de dieren in de stal kunnen de koekjes ruiken.

'Die koekjes zijn van mij', zegt de koe.
 'De boerin heeft mijn melk gebruikt.'

'De koekjes zijn ook van mij', zegt de kip.
 'De boerin heeft mijn eitjes gebruikt.'

'Die koekjes zijn van mij', zegt het paard.
 'Ze zijn gemaakt van meel en dat meel
 heb ik naar de keuken gedragen.'

'Die koekjes zijn van mij', zegt de hond.
 'Ze zitten in mijn buik.'

Even is het stil, maar dan moeten alle dieren lachen.

Bas wil niet slapen

'Waf! Waf!' Jason wordt wakker.
Hij kijkt op de wekker, twee uur!
Midden in de nacht!

'Waf! Waf!' Het is Bas. Bas is in de tuin.
'Waf! Waf!' Jason zegt: 'Kom op, Bas, blaf niet zo.
Papa en mama zullen het horen.'
'Waf! Waf!' Jason springt uit bed. 'Stil, Bas! Stil zijn! Lig!'
Jason is in de tuin, bij Bas.
'Hou op', zegt Jason zacht. 'Je moet slapen.'
'Waf! Waf!'

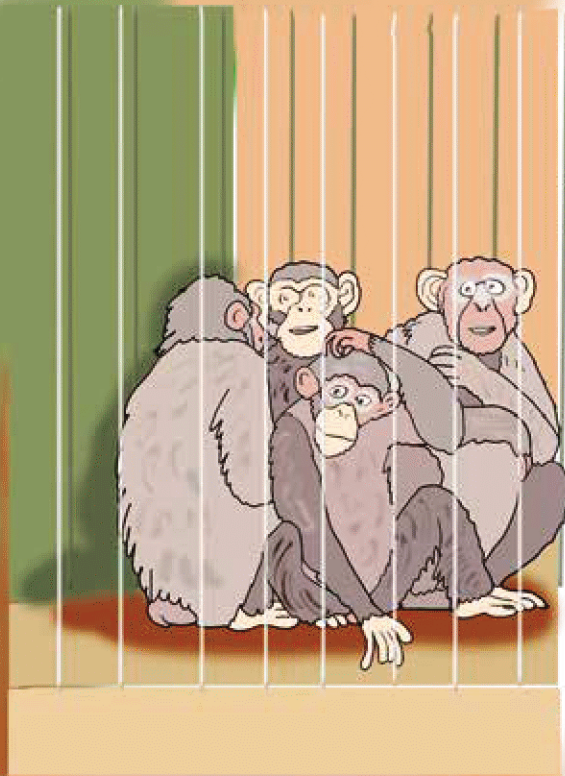
Jason kijkt op, naar de kamer van pa en ma.
Het licht is nog niet aan.
Maar Bas moet stil zijn.
Hij krabt Bas achter de oren.
Dat wil Bas wel.
'Brave hond', zegt Jason zacht.

Jason wordt moe.
Maar hij wil niet slapen.
Want hij moet Bas nog veel leren.
Eerst: niet blaffen! Dan: niet in huis plassen!
Hij aait Bas.
Tot hij zelf in slaap valt,
naast het hondenok.

De dierentuin

Joep is een aap.
 Hij woont alleen in het bos.
 Alleen zijn is niet leuk.
 Joep gaat op zoek naar een vriendje.
 Hij gaat naar de dierentuin.
 Daar is een hok.
 Een hok vol met wasbeertjes.
 Joep hoort daar niet bij.
 Hij loopt naar het hok aan de overkant.
 Het is het hok met de apen.
 Er zitten er wel tien.
 Joep springt in het hok.
 Hij vindt een hoop vriendjes.
 Hier wil hij wel blijven.

Brom de beer

Brom is een beer.

Hij woont op een berg.

Op de berg is het koud.

Het sneeuwt.

Brom gaat op zoek naar een hol.

Achter de boom is een gat.

Brom graaft en graaft.

Nu heeft hij een hol.

Hij legt wat bladeren en takken in zijn hol.

Dan gaat hij erop liggen.

Hij doet zijn ogen dicht.

En slaapt de hele winter lang.

Lief dagboek,

Vandaag ben ik gepikt door een pauw.

De pauw woont op het erf van opa Tom.

Hij loopt daar los rond.

De pauw heeft een mooie staart.

Die is blauw met groen.

De pauw is wild.

Je kunt hem niet aaien.

De pauw moet nog aan mij wennen.

Ik ben bang voor de pauw en de pauw is bang voor mij.

Maar ik wil dat de pauw mijn vriend wordt.

Ik ga hem elke dag eten en drinken brengen.

Misschien wordt hij dan wel tam.

Lief dagboek,

De stier van opa Tom is verliefd.

Hij is verliefd op de koe.

Zij staat in een andere wei.

Maar de stier wil bij de koe zijn.

Hij houdt van haar.

Hij heeft eerst het hek van zijn eigen wei kapotgemaakt.

Daarna heeft hij het hek van de koe kapotgemaakt.

Nu staat de stier bij de koe in de wei.

Opa laat het maar zo.

Hij zegt dat de liefde te sterk is.

Daar kan geen hek tegenop.

